

N A Š D O M

Stev. 3.

V Mariboru, 1. februarja 1913.

XIII. letnik.

Kornelij.

Povest iz zadnjih dni Jeruzalema.

(Nadaljevanje.)

Drugo poglavje.

Osveta izpodleti.

Ko začnejo v mladem jutru prvi žarki vzhajajočega solnca zlatiti sleme templja, prikaže se na severni strani mesta na višinah Skopa znatno krdelo vojakov. Rimska armada se približuje, ki jo je poslal cesar Vespazijan pod poveljstvom svojega sina Tita proti Jeruzalemu.

Prvi korakajo podvrženi narodi iz kraljestev Prednje Azije, ki so dolžni pomagati Rimljanom. Njim sledijo zgraditelji cest in prtljaga poveljnikov na skoro neštevilnih mulah in oslih. Za temi se prikaže izbrana četa deloma jezdecev deloma pešcev, ki tvori telesno stražo vojskovođe. Jezdci imajo prsni oklep in čelado, ob desni strani dolg meč in v roki pa pil (polovico iz železa polovico iz lesa obstoječe kopje rimskega legijonarja). Čez konjski hrbet leži povprek podolgovati ščit. V tulu imajo vojščaki še pripravljene troje in še več kopij za metanje s široko ostrino. Tudi pešci so opremljeni s prsnim oklepom in čelado, na levi nosijo krafki, široki meč, na desni strani pa pedenji dolgo bodalo. Imajo tudi pil in okrogle ščite, žago in košaro, lopato in sekiro, razun tega še jermenje, srpe, verige in irano za 3 dni. Pešci morajo skoraj toliko nositi kakor tovarna živina.

Tit jezdi na iskrem belcu. Vojskovođa je krepke rasti in priklupljive vnanjosti. V dolgoletnih bojih z divjaškimi narodi Prednje Azije utrdil se je in ni kazal nič omehkuženega, kakor Rimljani, ki še niso videli vojnega taborišča. Visoko čelo in bistre oči pričajo

o trdni volji in viteškem pogumu. Tit je bil ljubeznjiv mož, ki je občeval z vojaki kakor tovariš s tovarišem. Pa gorje mu, ki bi bil v boju strahopeten ali na straži nepazljiv; moral je strogo vojskovođe bridko okušati.

Vojskovođe obdajal je ponosni voj hrabrih častnikov. Znatna četa tribunov*) in legatov**) tvorili so konec spremstva. Za glavno četo nosili so bojna znamenja, legijske orle. Na neokretnih vozovih so se pripomikali vojni stroji, katapulti (stroji za metanje velikih pušic) in balisti (ki so metali kamenje ali kamenite kroglice). Kohorta sledi kohorti, vedno šest in šest v vrsti. Tit se ustavi s svojim spremstvom na višini Skopa in legije korakajo ob njem. Vesel ponos širi njegove prsi, ko zre na krepke postave, ki so bile pripravljene vsaki čas dati življenje za čast domovine.

Dolga vrsta vojakov odide mimo. Tit se obrne k mestu, po nad vse krasnem prizoru premagan, zakliče: „Kaka krasota; zares tekmeč Rima!“ In obrne se k Tiberiju Aleksandru, cesarskemu namestniku v Egiptu: „Naj nam bodo bogovi naklonjeni in naj strejo trmoglavost Judov, predno morajo naši vojskinci stroji izpremeniti trdno zidovje v razvaline. Če pa postane mesto“, nadaljuje z vso resnobo, „žrtev vojske, tempelj mora ostati v kinč rimskega cesarstva. Tudi nečemo na-se klicati jeze božanstva, ki gleda na to svetišče.“

„Dokler bo tempelj stal“, odgovori Tiberij Aleksander, „živel bo judovski

*) legat: stalni pomočniki vojskovođe, vodniki legije.

**) Tribun: visoki častnik pa pod poveljstvom legata.

narod, tudi če bi razkropili njegove sinove in hčere po celem svetu. Tempelj je vez skupnosti in edinosti, in radi tega tvori nevarnost za Rim. Če pa pade tempelj, pokončano je trdovratno ljudstvo s korenino vred.“

Čelo vojskovodje se pomrači. „Tiberij Aleksander, vem ceniti tvoj dobri svet. Pa na vse veke bi bilo moje ime pokrito s sramoto in nečastjo in kot divjaka bi me imenovali, če bi dovolil, da se poruši ta prekrasna stavba. Gorje mu, kojega roka tempelj pogubi.“

Sveto mesto je bilo danes kakor izumrlo. Včeraj je sprejela prvi kohorti desete legije kričeča množica z zasramovanjem, danes pa ni videti nikogar na obzidju. Tit sklepa, da je to dobro znamenje za Rimljane. Obrne se k Marku Antoniju, ki je bil oblastnik Judeje, in pravi:

„Zdi se mi, da je Judom bojaželjnost že pošla pri pogledu na našo armado. Kakor so mi povedali uskoki, je ljudstvo zaradi nečuvene neusmiljenosti in grozovitosti trinoga Simona in Janeza Gišale pobito in žalostno in se nagiba k miru. Čuti se preslabotno, da bi se moglo uspešno vojskovati z našo premočjo. Zaradi tega hočem poskusiti, če so voljni, udati se brez boja!“

„Čuvaj se, plemeniti vojskovodja“, odgovori prokurator (oblastnik) Judeje. „To ljudstvo je lokavo in prekanjeno. Mir, ki vlada sedaj pri njih, te naj stori brezskrbnega, da bodo najboljši judovski vojaški padli na-te s tem večjim uspehom.“

„Prav govoriš. V varstvo hočem vzeti seboj 600 jezdecov. Če zametujejo mir, pa začnem takoj z napadom.“

Tit jezdi ponosni četi na čelu. Obzidje je še vedno prazno. Mesto je podobno velikemu, tihemu grobu, ki čez njega pihlja tih veterček.

Ko se pa obrnejo Rimljani pri stolpu Psefin proti zahodu, odprejo se vrata pri ženskih stolpih. Kakor povodenj razlijejo se judovske čete proti sovražnim jezdecem. Tit je odrezan z nekaterimi vojaški od ostale čete, pa ne-

ustrašeno se mu bliskajo oči. Bliskovo seka njegov meč v gosto gručo Judov.

Jonatan, vođa Judov, spazi ugoden trenotek in potisne meč Titovemu konju v trebuh. Konj pade in jezdec se zdi izgubljen. Jonatan že vzdigne boudalo, da bi prebodel Tita, kar ga zgrabi močna pest in potegne nazaj. Od Oljiske gore prihitela je Kornelijeva kohorta vojskovodji v nevarnem položaju na pomoč s Kornelijem na čelu.

Jonatan zaškriplje z zobmi pri pogledu na nepričakovanega rešitelja, potem pa hiti kakor bi ga nesel veter proti mestu. Na pol pota se obrne in zavpije: „Bernika te lepo pozdravlja, stotnik!“

Tudi ostali Judje zbeže, ko vidijo, da je došla Rimljanom pomoč.

Kornelij gleda k vratom, za katerimi so izginili puntarji. Tam pelje pot do Bernike, katero hoče rešiti. Pa možnosti ne vidi, da bi izpolnil svojo prisego.

Ko tako stoji, prijezdi k njemu Tit, ki je zajahal med tem drugega konja, in reče s prijaznim usmevom: „Kornelij, izkazal si se pravega sinu svojega očeta! Kakor mi je bil tvoj oče nekđaj v nemških gozdovih zvest varuh, poslali so mi danes bogovi tebe kot pogumnega rešitelja!“ Poda roko mlademu častniku.

„Upam, da mi bo možno še večkrat, storiti ti uslugo, plemeniti vojskovodja!“ odvrne Kornelij.

Rimljani začnejo na Skopu pripravljati taborišče. Šotore voditeljjev postavijo v sredini tabora, čez vse se dviguje krasen šotor T tov. V bližini je odprt prostor, kjer se vršijo seje vojaškega sodišča. Okoli utrjenega tabora izkopan je 4 vatle (čez 2 metra) globok jarek.

Šotor Marija Prima razodeva, da se stotnik tudi v taboru ne more odpovedati mehkužnosti mestnega življenja. Tla so pokrita z mehkiimi kožami. Pod svilenim zastorom stoji bogato okinčano ležišče. Marij Prim je zamenjal zaprašeno bojno opravo s tuniko (dolgo, lahko haljo), obšito s škrlatom. Ravno

je držal pred lice brušeno ogledalo iz kovine in ves zamaknjen z veliko gorečnostjo ogledoval svoj obraz. Zdaj pa podrži ogledalo daleč od sebe in všečno se smehljaje pokaže bele zobe.

Marij Prim se zasmije na ves glas. „Merkurju bika, če ne presegam bedastega Kornelija v lepoti.“

In vendar mu je skočila Bernika, ko se je prikazal, nasproti, kakor bi bil stopil kak bog iz Olimpa.*)

Potem pregleduje gizdav Rimljan prav natančno svoje dobro negovane nohte. Ostuden smehlja mu spači lice. Zdi se, da mu je šinila dobra misel v glavo. „Čemu imam Kastorja pri sebi, če ne porabim njegove službe! Zviti dečko bo že našel pot, da me reši Kornelija.“

„Kastor!“ zakliče. Zamorec vstopi, obstane pri šotorovem vhodu in pričakuje povelj svojega gospođa.

„Stopi bližje, Kastor, in povej mi, kako se ti je prilegel včeraj udarec s pestjo?“

Zamorec strese pesti. „Gospod, Kornelij ni svoje moči na meni zastoni poskušal!“

„In kako mu misliš poplačati obresti?“

Kastor skrivi hrbet kakor tepena mačka. Krepke mišice na širokih plečih in močnih rokah napnejo se kakor tetiva na loku.

„Gospod“, zasiče skozi zobe. „Ta roka je sigurna v porabi bodala in nič ne izda nikogar!“

Stotnik se je sklonil na ležišču napol pokoncu in strmel v zamorca, kakor da bi bil smrtno prestrašen.

„Varuj se, Kastor!“ pravi s hlinjenim srdom. „Še eno tako besedo in dam te bičati, da ti bo tekla kri po hrbtu!“

Suženj se skrivi in bolešno zastoe. Premnogokrat je že moral okušati neusmiljenost svojega gospođa na svojem telesu.

„Gospod, nočem zlorabiti ostrine svojega noža“, pravi polglasno in se prikloni pred stotnikom do tal. „Pa ne

*) Hrib na katerem so po mnenju poganov bivali bogovi.

morem razumeti s svojim slabim razumom, da si je upal Kornelij tebe razžaliti. Čudiš se, gospod, toda poslušaj me mirno in rabsodi, ali imam prav ali ne. Udarec s pestjo, ki je zadela mene, veljal je tebi kakor meni, in če sem tudi jaz ubogi pes, po katerem ne vpraša nikdo, pa si ti bil onečlaščen!“

Marij Prim se smehlja. „Varuj se, mene primerjati sebi. Poslušaj, kaj ti povem!“

Zamorec stopi korak bližje in počene ob vzniožju postelje.

„Centurijo Kornelij je pri poveljniku v veliki milosti, in vsaka nezgoda, ki ga zadene po drugih, padla bo z dvojno mero na glavo krivca nazaj. In vendar mora zapasti moji osveti! Me razumeš, Kastor?“

Zamorec se zareži, dobro ga razume. „Gospod stotnik, Kornelij je izdajica“, šepeta, z Judi se hoče pogajati, da bi mu izročili devojko, ki jo je tebi iztrgal.“

Preže pogleida na gospođa, ki se nasmešne za trenotek. Zamorec mu je pokazal pravi pot.

Le tako je mogoče doseči zaželjen cilj. Že vidi v duhu, kako se obrne Tit zaničljivo od Kornelija izdajalca.

Kastor opazi vtis svojih besedi in se na pol vzdigne. „Pri senci mojega očeta“, ponovi, „gospod Kornelij je izdajalec!“

„Dobro, Kastor. Opazuj stotnika in če opaziš na njem kaj sumljivega, poročaj mi takoj. Vsak trenotek, po dnevi ali po noči, smeš vstopiti v moj šotor. Ko se pa povrnem v Rim, izplačati ti bom dal 1000 sestercev.“)

Suženj skoči pokoncu. Oči mu žare pohlepno pri misli, da si lahko pridobi 1000 sestercev. Nagne se proti stotniku in zašepete: „In če ga pa umorim, gospod! Če ga umorim?“

Marij Prim povese oči in reče pomenljivo: „Ali ti je znana moja vila ob apijski cesti?“

„Da, gospod, poznam jo!“ Videlo se je, kakor da bi bil Kastor pozabil na bojzljivo pokorščino, ki jo je bil ravnokar kazal. Zavrti se kakor vrtav-

*) rimski novc približno 25 vin.

ka in izgine s surovim krohotanjem za šotorovim zastorom.

Marij Prim je zadovoljen s svojim sužnjem. Vstane in hodi po mehki preprogi sem in tja. Kornelij je izgubljen, če pače Kastorju v roke; da pa pače, o tem ni dvoma. Kar govori suženj o izdajstvu, je gola laž, to je tudi gotovo. „Pa kdo ve“, govori Marij Prim samemu sebi. „A za kaj bo še to prav prišlo. Gotovo si bo prizadeval Kornelij, rešiti Berniko iz rok Judov, in s tem je vjet. Zapade jezi Tita, če ga zažene le senca izdajstva“

„Če pa pače nasprotnik v poštenem boju, tem bolje; odstranjen je in Mariju je možno, pridobiti lepo Judinjo. Pa kako naj se je polasti?“

To je bilo važno vprašanje, na katerega si pa sedaj še ni vedel odgovora. O tem premišljevati bo še časa dovolj, ko ne bo več Kornelija na poti.

Kornelij seči ob tem času v šotoru In premišljuje svoj doživljaj na Oljski gori. Umirajoči Simeon mu je izročil svojega otroka in Kornelij je obljubil za njega poskrbeti. Ta obljuba je gotovo olajšala, zadnjo uro s tugo obteženemu možu. Bernika se zanaša na njegovo pomoč. Ali se ni glasil njen proseč klic: „Kornelij!“ kakor opomin. „Ne pozabi svoje besede, reši me!“ Da, rešiti jo hoče! Dana beseda mu je sveta; mora jo izpolniti, pa kako?

Vstane, ozki prostor šotora ga nekako duši. Ven mora, da si ohladi vroče čelo na milem večernem zraku. Neoborožen in oblečen le v ohlapno tuniko, zapusti taborišče.

Večerilo se je in selnce je stalo že globoko v zapadu. Kornelij gre kakor v sanjah po cesti proti Sihemu (glavno mesto Samarije).

Ko pusti straže za seboj, sledi mu zamorec v nekoliko daljavi kakor senca, oprezno kakor mačka, ki zalezuje plen. Kornelij se obrne pri kraljevskih grobovih na desno in zamorec izgine. Ko namreč vidi, da se napoti Kornelij neoborožen proti jamam gobovih, ki so se tam nahajale pa samoti, leti, kolikor more, v taborišče nazaj.

„Gospod“, pravi razburjeno, ko vstopi v šotor Marija Prima, „stotnik se je podal sam in neoborožen proti kraljevskim grobovom.“

Marij Prim skoči pokonci. Nepričakovano naglo pokazala se je tako misel na ugodno priložnost, da spravi osovraženega nasprotnika s poti. „Zdaj ali nikoli“, tako si misli.

„Daj mojo kacerno sem!“

Kastor mu ogrne temni gališki plašč s kapuceo.

„Daj mi lok in tul!“

Kastor mu poda zahtevano.

Satanski načrt je dozorel v srcu Rimljana. Zagrne se skrbno v plašč in plazi se pazno po hođiščih tabora, previdno se ogibajoč, da se ne sreča z znanci. Zamorec mu sledi v nevelikem presledku. Pet štadij*) od tabora počaka ga njegov gospod za skalnim obronkom, ki ga zakriva

„Plemeniti stotnik“, pravi zamorec, „vem, da mi daš 1000 sestercev; kaj pa, če padem, predno dosežem Rim? In če sem tudi gospod čez vilo, preblagosrčni Marij Prim, kaj mi pomaga, če sem tvoj suženj?“

Ko častnik ne odgovori, ampak gre tiho svojo pot dalje, pocuka ga zamorec malo za plašč, tako, da pače Rimljanu kapuca, ki ga zakriva pred radovednimi očmi, na hrbet.

„Pes, prebodem te!“ s kne stotnik in seže naglo v gube obleke.

„O ho!“ odgovori suženj predrzno, „pozabil si, da sem tukaj sam s teboj. Nikdo se ne bo drznil trditi, da sem te jaz umoril, če bodo našli tvoje truplo ob potu.“

Marij Prim stoji kakor priraščen. Kastor je privzdignil grožee nož. Stotniku hočejo noge odpovedati službo, ko spozna, da je brez moči v rokah sužnja.

Kastor spusti roko zopet navzdol. Strahopetna bojazen svojega gospoda ga dela brezskrbnega. Kastor je trepetal mnogokrat pred trinogom, naj se boji sedaj tudi trinog svojega sužnja.

„Ni mi treba omazati svojega orožja s tvojo krvjo“, začne zasmehljivo,

*) stadij: daljava 185 metrov.

„sekira liktorjeva*) je nad tabo. Če grem sedaj k Titu in mu povem, da si me najel k zavratnemu umoru, ne meniš li, da te da usmrtiti?“

Ko Marij Prim ne odgovori ničesar, obrne se in se dela kakor da se hoče vrniti v tabor.

Stotnik zatrepče: „Ostani, ostani!“ zakliče. „Vila je tvoja!“

„In prostost?“

„Dal ti jo bom!“

„Dobro, pojdi z mano!“

Zamorec se splazi v senci skalnega pobočja Skopa naprej. Rimljan mu sledi, tresoč se po celem telesu od onemogle jeze.

Suženj obstane. Komaj lučaj oddaljen stoji križ, na katerem umira nek Jud mučne smrti. Nek mož stoji pod križem. Kornelij je, ki gleda s sočutjem na umirajočega.

„Gospod, tam-le stoji!“ Kastor pokaže na križ. „Hočeva se počasi prilaziti in ga napasti od zadaj. Zrahljaj svoj nož v nožnici, gospod!“

Komaj si upata dihati, ko se približujeta v poltmini križu. Marij Prim zre na nič hudega slutečega Kornelija, ki se pogovarja s križanim, s srepim pogledom.

Strahovito preklinjanje mu zažoni na uho.

„Kaj preklinjaš svoje božanstvo? Moli, da ti olajša zadnjo uro!“ sliši Marij Kornelija govoriti. Umirajoči, judovski vjetnik, katerega so rimski vojščaki križali, ga ne posluša, ampak preklinja svojega Boga v najstrašnejših izrazih.

„Nespametnež!“ nadaljuje Kornelij, „ne razsajaj kakor divja zver, in umiranje ti bo olajšano!“

„O ubij me, ubij me!“ vpije Jud s trepefačnim glasom.

„Nimam orožja!“ pravi Kornelij. Išče z očmi okoli in zapazi sulico, ki je ostala tam menda od zadnjih prask, katere so imeli puntarji med seboj. Vzdigne orožje, da konča muke križanega s sunkom v prsi.

V tem trenutku skoči zamorec ka-

kor mačka nad stotnika. Zgrabi ga z železno pestjo in ga pritisne z vso težo svojega orjaškega telesa proti steburu križa. Nepoznana postava mu ovije vrv okoli pasu in rok. Predno se Kornelij zave, kaj se godi, je že zvezan in izročen neznanemu sovražniku brez pomoči.

Marij Prim potegne pšico iz tula in napne lok. Kornelij zapre oči. Noben glas tožbe ne sliši se iz njegovih ust. Bil je Rimljan.

Ralilo brenčanje, psik! Pšica leti tik nad njegovo glavo v deblo križa. Mož v plašču napne drugič lok. Hoče svojo žrtev mučiti in se pasti na njenem smrtnem strahu.

Križani začne grozovito vpiti: „Ubij me! ubij me!“ kliče v najjadnejših glasovih. Zavratni morilec se menda boji, da privabi vpitje neljube gledalce. Zopet psik! Križani utihne. Drugi, dobro namerjeni strel, stori kenec njegovim mukam.

Kornelij ve, da velja tretja pšica njemu. Ponosno drži glavo pokoneu in gleda na morileca.

Kaj je to? Pazno se približuje bela postava, v desnici držeča vrč. Ravno hoče Prim sprožiti, ko vzdigne neznanec vrč in ga razbije na njegovi glavi. Morilec pade kakor mrtev na zemljo.

Zamorec stoji nekaj časa brez življenja. Ko se pa njegov gospod ne gane in leži kakor mrtev, skoči k njemu, vzdigne brezzavestnega z močnimi rokami od tal in zbeži naglih nog.

Sedaj se približa rešitelj Korneliju. Stotnik zagleda mili obraz starčka, kateremu vise dolgi, beli lasje globoko na tilnik. Suhljato telo pokriva hrapava raševina. Starček vzame nož izza pasa in prereži vezi zvezanega.

Kornelij poda močno ginjen, neznanecu roko. „Hvala ti!“ zašepeče. „Naj te blagoslove bogovi!“

Starček se nasmelne. „Zahvale tvojih bogov ne želim! Če se čutiš dovolj krepkega, spremljaj me v mojo votlino; potrebuješ miru.“

Kornelij mu sledi skoro brez lastne volje. Obrneta se proti votlinam go-

*) liktor: državni služabniki višjih uradnikov; izvršili so obsodbe, bičali in obglavljali.

davah, katere so sedaj zapustili prebivalci. Beđni, iz človeške družbe izključeni reveži, poiskali so si v začetku vojske v Juđovskem gorovju pribeglišče.

Starček pelje stotnika v prostorno jamo. V kotu visi nađ plapujočim ognjem lonec, v katerem rahlo šumi. Suho listje, čez katero so pogrnjene ovčje kože, tvori postelj puščavnikovo. Porine nizki stolček k njemu in povabi Kornelija z roko, naj se vsede.

Stotnik gleda, utopljen v misli, v prasketajoči ogenj. Starec se vsede tiho njemu nasproti in tuđi gleda zamišljen v ogenj.

„Kdo si?“ začne stotnik čez nekaj časa. „Povej mi svoje ime, da vem, komu se imam zahvaliti za življenje.“

„Zakaj se mi hočeš zahvaliti? Sem li storil več kot svojo dolžnost?“

„Jaz sem Rimljan in ti si Juđ!“ odgovori Kornelij s povdarkom.

„Časi so minuli, ko ni hotel podati Juđ Samarjanu ali Rimljanu čašice vode, ker je bil njegov sovražnik. Sedaj so vsi ljuđje enotni, veliki rođ bratov, zedinjeni po dobroti in ljubezni Onega, kojega ime je večno!“ Glas samotarjev doni resno in slovesno.

„Kdo je ta?“ Kornelij pogleda željno čakaje v častitljivega starčka.

„Bog, večni Bog, dobrotljivi Bog!“ Sklene roke in pogleda, blažen proti nebu. Mili odsvit ognja igra okoli njegove srebrnolase glave in obliva resno, svečano lice z rožnatim bleskom.

Kornelij ne ume starčkovih besed. „Tvoje besede so za-me skrivnostne kakor izreki delfiškega proročišča“ (orakeljna).

„Če so tuđi izreki tvojega orakeljna skrivnostni, pa ne vsebujejo resnice. Moja beseda je resnica, večna resnica, ki je prišla iz neba.“

Kornelij čuti, da mu ne bo možno pri sedanjem dušnem stanju umeti modrih izrekov starčkovih.

Vstane. „Dobri oče! — Dovolj, da te tako imenujem. — Danes ne morem pomen tvojega govora zapopasti. Čutim pa, da govoriš resnico. Dovolj mi, da te obiskujem v tvoji samoti tako pogo-

sto, kakor bođe nanesel slučaj vojske. Ta kraj je prav zelo pripraven, preiskovati resnico.“

„Rađ te poučujem v edini, veliki resnici in poprosim Boga, da ti razsvetli um, da pađe moja slabotna beseda na rodovitna tla in prinese sladke sadove.“ Poda stotniku roko.

„Kako ti je ime?“ vpraša stotnik znova.

„Juđa govavi.“

„Zakaj nisi zbežal in s čim se pečaš tukaj?“

Samotar se smehlja. „Nahajaš se v votlinah gobavih. V mirnem času bivajo tukaj stotine bolnikov in jaz jim strežem.“

Stotnika spreleti mraz pri misli na ostudno gobavo bolezen, katero pozna že od tedaj, ko je bival prvokrat v Jeruzalemu. „In ne zboliš?“

„Bil sem nekđaj bolan!“ odgovori starec. „Vrni se k taborišču, pozno v noči je že!“

„Se ne bojiš naših vojakov?“

„Ne bojim se nikogar; Bog sam je moj sigurni varuh!“

Starec ga spremlja nekaj časa. Ko gresta mimo križa, stisne stotnik v skipelem srđu pest. „Maščevanje!“ zamrmra.

„Moje je maščevanje!“ pravi Gospođ. Starec mu položi pomirljivo svojo roko na glavo, pogleda proti nebu, posejanem z mnogobrojnimi zvezdami, in se obrne proti votlini gobavil.

Dolgo ne najde Kornelij pokoja, in ko vendar zadremlje v nemirnem spancu, preganjajo ga zmešane sanje.

Stoji na višini Oljiske gore in gleda na oblegano mesto. Vsa v svetlobi mu prihaja Bernika po evetličnem potu nasproti in širi roke proti njemu. Naglo hiti proti njej, da jo vodi proč iz vojskinega hruma; kar mu stopi nasproti oblastno človek, ki ima obraz zakrit v gubavi kapuci temnega plašča. Zgrabi mladenko in zbeži ž njo. Prestrašen dirja Kornelij za njim in skuša zgrabiti žalujočo. Zaman. Ošemljenec ima Hermove peruti in izgine po bliskovo kakor veter v megleni daljavi.

Zda'ci zađonijo znamenja rogov.

Dan se dela in ž njim se začena borba za mesto. Kornelij skoči prestrašen

pokonci. Glava ga boli in mrzel pot mu rosi čelo. (Dalje prihodnjič.)

Vstrajnost.

Leta 1848 našel je preprosti Švicar iz Apencela v Kaliforniji, pokrajini Severne Amerike, prva zlata zrnca v pesku; navdušila so ga, da je kopal in iskal dalje in dalje; vstrajno delo ni bilo zaman. Odkril je zlata polja, ki prinašajo povprečno na leto do 160 milijonov frankov. Zlata polja so naša mladinska, v krščansko-izobraževalnem duhu ustanovljena društva, ki že prinašajo in bodo še v obilnejši meri prinašala v verskem in umstvenem oziru sadove, ki se z zlatom ne dajo poplačati, ker so neprecenljive vrednosti. Pa neobhodno potrebno je, da zlato polje dobro izkoristimo s tem, da ne odnehamo, se ne ustavimo na polovici pota, ki vodi k zlatim zakladom, ampak nadaljujemo vstrajno z ustanovitvijo društva začeto delo, da hitimo neumorno in stanovitno naprej do zaželenega cilja. Le vstrajnost vodi k zmagi; vstrajnost je pglavilni vir vsega velikega.

Njena sovražnica, nestanovitnost, oslablja vse naše zmožnosti; peča se z najrazličnejšimi rečmi z neko nemirno gibčnostjo; poprime se vsega, pa pusti hitro zopet v nemar; kakor da bi imela korajžo stoterih korenjakov, povpenja se kvišku, pa omaga v kratkem. Nestanovitnost obleži na potu, vstrajnost pa doseže višino ter se ovenča z lovrom zmage. Poglejmo v življenje vstrajnih mož!

Papež Hadrijan II. je bil sin pri prostega ribiča. Bil je kot deček tako ubog, da si ni mogel kupiti razsvetljave za dom, pa venčar bi bil zvečer tako rad bral in se učil. In kaj stori? Ko so bile prižgane na ulici javne svetilke, postavil se je s šolsko knjigo pred nje in se učil svojih predmetov, ali pa se je stisnil za kak steber v cerkvenem predvorju in se skrbno pripravljaj. Učil se ni zaman, povspel se je z vstrajnim učenjem na najvišje mesto med človeštvom.

Med učenjaki slovi Valentin Duval. Bil je v mladosti ubog, zapuščen, kmečki hlapčič, kateremu so izročili čredo ovac in pozneje še dali v oskrb kokoši; mislili so namreč, da je za kaj težjega nezmožen. Njegov oči ga je pognal od hiše; revež je beračil od vasi do vasi, nikjer ga niso hoteli sprejeti. Bil je 15 let star, ko še ni znal ne brati in ne pisati. In ta revež se je povspel pozneje do velikega državnika in slovečega učenjaka po svoji neumorni vstrajnosti.

Med govorniki slovi Disraeli. Ko je nastopil prvočrat kot govornik, spremljali so poslušalci vsak stavek s hrupnim zasmehovanjem. Pa Disraeli se ni dal oplahiti; ko ne more zavoljo zasmehovanja dalje govoriti, sklne svoj govor s preroškimi besedami: „Začel sem že več reči in vsaka se mi je še posrečila. Zdaj se sicer vsedem, ker me nečete poslušati, pa prišel bo čas, ko me boste poslušali slastno.“ In res, z vstrajno potrpežljivostjo se je začel vaditi in uriti v govorništvu; ko je zopet nastopil, je vzbudil splošno zanimanje in navdušenje; naenkrat je zaslovel kot eden izmed prvih parlamentskih govornikov.

Naj zadostujejo ti zgledi v potrdilo, da se dosežejo z vstrajnostjo najlepši uspehi, kakor bi jih nihče ne pričakoval. Vstrajnost krepča človeka v boju, stori nečutnega proti bolečinam, slavi zmagoslavje čez težave, ne vstraši se nobenih zaprek, ne zboji se v nezgodi, ne propade tudi pod najhujšimi udarci. Vstrajnost je bila čednost mož, ki so zapustili v svetu slavne sledove svojega delovanja, ki živijo med nami po svojih napravah.

Vstrajnost je spremljevala junake, ki so ustanovili svetovne države, na primer Napoleona, kakor tudi junake, ki so odkrili nove dele sveta in nove pokrajine. Vstrajnost je spremljala učenjake pri raziskavanjih in jih vodi-

la do imenitnih in prekoristnih iznajdb. Mislimo si 2 mladeniča; prvi je zelo nadarjen, pa len in brez vstrajnosti, drugi pa srednje nadarjen, pač pa zelo pridren in vstrajen: kateri bo pač več koristil in dosegel? Mladi čitatelji razsodite sami! Z vstrajnostjo boste krepko napredovali v ojačenju telesnih moči (po telovadbi), še bolj pa v ojačenju dušnih moči in si pridobili globoko ter plodonosno versko-umstveno izobrazbo.

Kako si pa pridobimo vstrajnost v hrepenenju in delovanju za te žlahtne sadove? Če krotimo že koj v zgodnji mladosti nagnenje do lenobe, do zločnosti, če gospođuje pamet in volja črez nižje človeške nagone. To pa je včasih težavno! res, pa ni pretežavno. Da bomo to dosegli, treba nam je razven milosti božje, ki se nam podeli po molitvi, še dveh reči: vzora ideala in čustva navdušenja.

Jasni, živi, določni, mogočni vzor, ki si osvaja razum, ki se ga popolnoma polasti z nepremagljivo močjo, in močno, krepko čustvo, ki črez srce po-

polnoma gospođuje in ga podrže vzoru — na tem temelji vstrajnost.

Vzor je luč, ki kaže pot; svetla točka, ki vabi, očarja in potegne za sabo. Čustvo pa je nagib, ki nagne voljo in ji podeli potrebni vzlet. Neverjetno je skoraj, kaj premore to dvoje združeno. Vpliv se ne kaže samo pri teh, ki ju imajo, ampak prehaja tudi na druge, ki so v njihovem obližju. K osebam, ki so navdušene v plamtečem čustvu za plemenite vzore, čutimo se nehote nagnjene in pripravljene smo pod njih vodstvom napeti vse moči, da pomagamo životvoriti zaželjeni vzor.

Kje najdeš, draga, v katoliških društvih združena mladina, jasnejše, krasnejše in mogočnejše vzore, kakor ti jih kaže in polaga na srce katoliška probuja v najplemenitejšem verskem in očarujočem narodnem stremljenju. Ogrevaj se za te vzore, hrepeni vstrajno po njih in tvoj vzgled bo navdušil one, ki še stojijo oddaljeni; približali se bodo, spoznali in vzljubili tvoje vzore in vstopili v vrste navdušenja plamteče, vstrajne, nepremagljive mladinske armade!

Krvavi list iz povestnice.

Dne 21. januarja t. l. obnavlja se 120letnica zgođovinskega dejanja, ki je zapustilo grozopoln spomin v človeštvu. Glava najpožrtvovalnejšega in najdobrosrčnejšega kralja Francoske padla je pod sekiro rabeljna. Podoba, ki jo je naslikal o tem dogođku očividec, kaže nam, kako plešejo morilci o koli morilskega odra: pričakujejo po umoru kralja zlato dobo, dobo svoboide, enakosti in bratstva, kakor so obljubovali hujskači. Ni jim bilo treba dolgo čakati razočaranja, kmalu so spoznali, da morilska pot ne pelje k sreči in da leži na pregrehi prekletstvo, ki goni v nove pregrehe. Pa ne bomo danes govorili o grozodejstvih in razbojništvih francoske prekucije sploh, ki so sledila druga drugim, ampak pređočiti hočemo mladim, sočutnim srcem zadnje ure Ljuđevika XVI., da spoznajo,

kako udano prenaša najtežja bremena in umrje kristjanski junak.

Dne 17. prosinca zvečer so dokončali prekucni v zbornici glasovanje, v katerem se naj odloči usoda kraljeva. Vkljub vsemu strahovanju glasovalo je od 721 poslancev samo 361, da se ima kralj brez odloga obglavit, odločil je torej en sam glas, ki ga je odal kraljev sorodnik, hudobni vojvoda Orleanski. V jako burni seji je sklenila večina konventa, da se ima kralj še 21. januarja usmrtiti.

Malesherbes, stari minister, bil je prvi, ki je razođel kralju, da so ga obsodili na smrt. Stopivši v ječo, pokleknil je pred kralja in dolgo časa ni mogel niti besedice izpregovoriti, ampak kar jokal se je. Miren in udan je Ljuđevik XVI. prijel starega ministra za roko, ga vzdignil in rekel: „Ze 2 uri

premišljujem, če sem kedaj storil kaj, da bi se narod moj mogel pritožiti proti meni. Zdaj, gospod Malesherbes! ko bom skoraj moral pred Bogom dati odgovor, zdaj Vam prisegam iz dna svojega srca in svoje duše, da sem imel vsikdar v mislih samo srečo in blagostanje svojega naroda in da nikdar nisem imel niti najmanjše želje, ki bi mu bila v škodo.“ — Poročilo, da bo moral umreti, ga ni prav nič pretreslo, le to je prosil, da bi mu dali 3 dni odloga. Te prošnje mu niso uslišali; dovolili pa so mu, da je poslal po duhovnika in da je smel iti k svoji rodbini, katere ni videl od 11. decembra 1792.

Grozno je bilo videti, kako je Ljudevik XVI. jemal od svojih slovo. Ko je stopil pred nje, objeli so drug drugega in pol ure ni mogel ničče dati glasu od sebe; prevelika žalost jim je kar sapo zapirala. Naposled so se jim vlinele solze in tako strašno so začeli vzdihovati in jokati, da je bilo slišati skozi debelo zidovje na ulico. Zdaj jim je bilo lažje in mirno so se menili in tolažili skoraj celouro, potem so se zopet ločili, in kralj jim je obljubil, da se bo drugo jutro še enkrat prišel posloviti, predno se odpelje na morišče.

Spovednika si je Ljudevik XVI. izvolil Edgewortha, duhovnika, ki se ni uklonil prekukulom in ni prisegel na ustavo. Ko je bilo slovo končano, ostal je Ljudevik z duhovnikom sam ter se do pozne noči menil in pripravljaj na smrt.

Spovednika je skrbelo, kako bi naj naredil, da podeli kralju sveto obhajilo, saj ga je v ječi pogrešal že ves čas. Če prinese sv. hostijo v ječo, onečastili jo bodo stražniki ječe, ki so preiskovali vsakega obiskovalca silno natančno. Kaj pa, ko bi bral sv. mašo tam v ječi? Pa kako naj dobi potrebne stvari? Pove kralju svojo namero; kralj se prestraši, boji se, da bode prineslo duhovniku to dejanje velikh neprijetnosti. Spovednik se ne da ostrašiti. Pođa se v sobano komisarjev, ki ga niso poznali, in pove svojo proš-

njo. Od kraja o tem nič kaj radi ne slišijo, potem se začnejo izgovarjati: „Kje bomo našli sedaj ponoči duhovnika, kje naj dobimo cerkveno orodje!“ „Duhovnik je tukaj“, pravi Edgeworth, in stvari, katere rabim za sveto mašo, dobite v bližnji cerkvi.“ Po daljšem obotavljanju se začnejo posvetovati in čez pol ure pridejo do sklepa, da se dovoli, pa do 7. ure zjutraj mora biti vse končano. In tako se zgodi. Kralj je mirno spal. Na vse zgođaj je pripravil spovednik s kraljevskim strežajem neko omarico za oltar. Pred oltarjem se je nanajal stol in blazina. Kralj je klečal celo sveto mašo z izrazom najsvetejše pobožnosti. Prejel je sveto obhajilo. Po sv. maši gre kralj v drugo sobo in duhovnik odloži mašno obleko. Ko se vrne h kralju, reče mu kralj: „Moj Bog, kako sem srečen, da sem ohranil moja verska načela! Kako bi se mi godilo, ko bi jih ne imel. Z verskim prepričanjem pa mi bo smrt sladka. Da, v nebesih živi nepodkupljiv sodnik, ki mi mora dati pravico, katero mi odrekajo ljudje na zemlji.“

Med tem je po ulicah postajalo vedno živahnejše in noter v Tampl čulo se je bobnenje in rožljanje topov ter hrup in šum dohajajočih ljudi in konjenikov. „Menda se bližajo“, rekel je kralj ter jel preudarjati, ali bi se poslovil od svojih ali ne. Rad bi jih bil še enkrat videl, pa tudi ne bi rad ponovil groznih srčnih bolečin, ki so jih vsi skupaj trpeli pri sinočnem sestanku. Slušal je Edgewortha in ni več jemal slovesa. Malo pred 9. uro odpro se vrata in poveljnik Santerre vstopi z oboroženimi stražarji v ječo. „Samo trenotek še“, prosil je kralj, pokleknil, se v pobožni molitvi priporočil Bogu ter sprejel od spovednika blagoslov. Nato se je vzdignil ter poleg stoječemu uradniku ponudil svojo oporočo; aji mož je ni hotel vzeti, zapak zadrl se je nad kraljem s tridimi besedami: „Nisem prišel po Vašo oporočo, ampak prišel sem, da Vas peljem na morišče!“ Tu pristopi drugi in vzame oporočo.

(Konec prihodnjic.)

Iz Balkana.

Nota velesil.

Ker so stavili turški poslaniki v Londonu take pogoje, da jih združeni Balkanci niso mogli sprejeti, prekinje- na so bila mirovna pogajanja, a ven- dar se vojska ni še znova začela. Ve- levlasti delajo na to, da se zamotan položaj razreši mirnim potom, brez na- daljnega prelivanja krvi.

Zato so poslaniki evropskih velesil izročili dne 17. januarja v imenu svo- jih vlad korporativno pod vodstvom avstro-ogrškega poslanika v Carigra- du, grofa Palavičini, turškemu mini- stru za zunanje zadeve skupno noto, v kateri so izraženi skupni predlogi velevlasti. Velesile svetujejo prijateljs- ko Turčiji, naj prepusti Odrin Bolga- rom in naj prepusti vprašanje glede Egejskih otokov po zahtevi Grkov ve- levlastim, da ga one rešijo skupno z Grško. Seveda ni Turčija takih nasvet- ov nič kaj vesela, vendar se je turški ministrski svet kakor tudi veliki turški svet turških odličnjakov izrekel za mir; vse se je že oddahnilo, kar so začele prilijati iz Carigrada razburljive ve- sti. Revolucionarni mladoturki so dne 23. januarja prisilili miroljubnega Kia- mil-pašo, da je odstopil s celim mini- strstvom in so sami prevzeli vlado. Mahmut Šefket-paša je bil imenovan za velikega vezirja, Izzet-paša za voj- nega ministra. Pravijo, da hočejo braniti domovino do skrajnosti, pred vsem pa rešiti Odrin. Ker se je cel pre- obrat izvršil tako gladko, pravijo mno- gi, da je bila cela stvar dogovorjena med Kiamil-pašo in zarotniki, da se je preobrat torej izvršil v sporazumu z vlado. Turki hočejo še nekaj ponaga- jati v jezi zavoljo note velesil in po- vzročiti Evropi noviñ skrbi.

Ker je tudi Turčiji potreben kakor vsaki državi za vojsko po izreku veli- kega državnika prvič denar, drugič

denar in tretjič denar, Turčija pa ni- ma evenka, zategadelj ni zmožna za uspešen odpor, tudi če jo vodijo ljud- je, ki pravijo, da hočejo za domovino v smrt.

Nevarnost pa je, da se izcimi še hujša vojska med Rusijo in trozvezo. Rusija se je v pogajanjih s Turčijo krepko potegnila za Bolgarijo in jo pridobila za-se, med tem ko se je tru- dila trozveza zaman, da priklene Bol- garijo na-se.

Dne 18. t. m. se je vršila med tur- skim in grškim brodomjem večja bit- ka. Turško brodomje se je moralo u- makniti v Dardanele, ena ladja pa blo- di nekje po morju. Turki bodo imeli težavo, prevažati vojake iz Male Azi- je v Evropo, če jim bodo gledali Grki na prste tako skrbno in dosledno kot dosešaj.

Kosova poljana.

Pet sto let je zvala Kosova poljana.
Pet sto let junakov je čakala,
pet sto let je Vuka Brankoviča klela,
pet sto let je raja vzdihovala ...

Pet sto let — in danes je vesela,
zmagana drupal je danes kleta;
mного vidla spet krvi si tipoljana,
a zastoj ni tekla kri junakov sveta.
Kakor levi — hlabro vsi so se borili
Lazara so carja — maščevali,
v smrt za Kosovo so šli, za brate,
Vuka Brankoviča so sramoto prali ...

— in odpadle so od rok verige težke.
Petstoletno robstvo je končano,
zasijalo solnce danes je svobode
na krvavo — Kosovo poljano.
Zasijalo je — tisoče mrtvih obsijalo,
padli srečni so za svoje brate,
za rešenje raje, za svobodo križa,
za bodočih dnevov ure zlate!

Pet sto let! — Povsodi ori »slava!
Ljudstvo prosto, prosta je poljana.
Svoboda, trpeči bratje je od bratov
danes vam, po pet sto letih dana!

Dragotin.

Orli.

Splošno znano in uvaževano je, kako okrepejujoče vpliva telovačba po- sebno na srce in pljuča. Pa vendar še to ni najpoglavitnejše; posebno važen

je krepilni vpliv telovadbe na celo živčevje, na možgane, na čutila, na hrbenjačo.

Energično telesno vežbanje je za organizem nekaka notranja očiščevalna kopel. Močno pospeševana presnova spere od živcev škodljive snovi, očisti in osveži živce in kri, ki se pre-taka hitreje po žilah, prinaša novih zdravih redilnih snovi v obilici.

Telovadba se smatra vedno kot vežbanje mišic, pa je ravno tako tudi vežbanje živcev, pravi profesor Du Bois-Reymond (dü boa-Reimon). Mišica se giblje, ker je poslušna pobudi živca. Živec pa prinaša povelja, ki jih izda osredno živčevje.

Če hočem n. pr. v telovadbi izvršiti kako vajo, izda moja volja v možganih to povelje, živec ga pa prenese na mišice. Pri vaji se mora velika množica mišic na pravi način in v pravem redu pregibati ter stegovati, drugače

se vaja ne posreči. Od začetka se večkrat zgodi, da mišice ne sledijo povelju in vaja se ne posreči. Pa vsaka vaja krepča mišice kakor živce. Če se posreči pri telovadbi nova vaja, če vidimo uspehe, poživi se naša samozavest močno, poveča se krepkost. Pa bodimo previdni in zmerni v začetku; preveliki napor oslabi živčevje. Zato pa je treba začeti z lahkimi vajami, počasi se pride na težje in težje, tako se utrjujejo mišice, obenem pa krepčajo živci, da postane človek počasi sposoben za prav velike, za gledalce, ki so pričča krasno izvršenih vaj, skoraj neverjetne dokaze telesne moči in krepkosti. Tako je telovadba izborno krepčilo, zdravilo in v resnici pomladivno sredstvo za vsakega, ki se ne straši začetnega truda, ker kakor povsod, je tudi tukaj začetek težak, pa plačilo za vstrajni in stanovitni trud v telovadbi ne izostane.

Dekliški vrtec.

Par besed mojim sestricam. „Zelo se je okrajšal naš vrtec“, vskliknila je že gotovo nekaj časa sem marsikatera mladenka, pregledavši došli ji „Naš Dom“. Resnica! Ni pa pomoči, da ga kot prej začnemo zopet z vnemo obdelovati? Mislím, da niso tiste dopisovateljice, ki so ga polnile z lepimi cveticami, že vse pomrle! Kje tiči vendar vzrok? Dekleta, kje ste, zgani-te se vendar, predno popolnoma zaspimo! Opazila sem, da se je v letu 1911 in 1912 pojavilo med sotrudnicami mnogo novih, umnih moči, ki so že takoj v začetku pokazale zmožnost za okopavanje naših grdič, pa so izginile kot sneg v pomladi. Kaj je vzrok? Se li bojite kritike ali kaj? Morša mislite, da ni več pisanje dobro? Saj je pri nas g. urednik, da popravi, kar ni prav. Dekleta moja, priporočala vam bi prelepo čednost: vstrajnost! Sicer homo z vrtcem vred izginile iz javnosti! Brez zamere, odkrita beseda izda največ. Morša trepetate pri zlaganju članka, da bi se vam ne vrinila v vrsto kakšna beseda, ki se glasi nekoli-

ko humoristično-šaljivo? No, sestre, to ni greh, če je humor nedolžen. Smejati se (sicer ne preveč) in včasih zbijati nedolžne šale, nam niti framazoni ne prepovedujejo, četudi jim nič po nobeni strani ne ugajamo.

Poprimimo se dela! Seveda nikdo ne more od nas terjati, da napišemo kaj takega, kar še same težko razumemo, a kaj lažjega pa že gre. Tudi pisatelji so poskušali in se vadili, pa še kako! Niso brez kritik, in še kako huda je včasih! To pa ne sme človeka spraviti v obup, ampak le v korajžo! Ja, zakaj pa naj pišemo v vrtec? Ne samo za kratek čas! 1. Da se s tem izobrazimo in vadimo pisati lepo slovenščino, in 2. da svoje sestre vspodbujamo k delu in jim dokazujemo eno ali drugo lepo lastnost, nasprotno vcepimo srd do grdih slabosti.

Sestre, te moje vrstice pa ne veljajo samo dopisovateljicam našega vrtca, ampak tudi onim, ki ga samo čita-jo! Zakaj?

Ker vas bo morebiti ravno ta-le moja mala kritika vzbudila k sodelo-

vanju, najsi bo pri dopisovanju ali pa pri zborovanjih naših zvez. Prazno slamo mlatiti je vredno smeha, ker je brez koristi, besede izgovarjati ene in iste, je enako smešno. Dobro izbrana in preiščena beseda kaj zaleže.

Premalo življenja, ljube sestre! Smo mlade, kaj bomo lenarile! Starčki in mamice naj počivajo sedaj le za toplo pečjo, me pa hajdi ven na polje — pa ne se kepati s snegom in delati snežene možicelne, kakor delajo otroci, ampak orati in sejati naše politično, narodno polje. Znapiti pa kateri sedaj-le v predpustu uhajajo misli na neko drugo stvar — povedala bom tiho — na možitev!

No, jaz rečem: Ne boj se, da ti ta križ uide, če ti je namenjen. Če je božja volja, saj postaneš ženka, četudi se v te grenke — ali pa sladke — ne vem, kako bi že rekla, misli ne vtapljaš. Kvišku glavo!

Torej odzovite se kritiki ter pokažite, da se moje kritike prav nič ne bojite, tem manj pa še mene, da bi se v kote za piskre in skledje poskrile. Naš vrtec naj se zopet razprostre, to bo potem naše veselje, še večje, kot na pustni terek gledati maškarade in ostalej nevesti — plohi vleči. Katera bo najprijaznejša, dobi žakeljček medenih bonbončkov od stare prijateljice iz trgovine, Pepce S...

Prilagodimo se za bodoči poklic!

V predpustu smo. Čas, v katerem se bo marsikatera mladenka poslovila iz naših vrst od brezskrbnega dekliškega življenja ter vstopila v zakonski stan. Velika in težka naloga jo čaka v družinskem in družabnem življenju. Kako pa naj vse izpolnjuje, če ni dobro poučena? Vse naše življenje sedaj je le nekaka priprava za bodoči poklic, prej ali slej nas zna Bog poklicati v stan, ki ga nam je odločil.

Dekleta naj bi se že pred zakonom učile težkih nalog, ki jih čakajo v novem stanu. — Žena pri hiši tri vogle podpira, pravi pregovor. Torej pogledimo tri vzvišene naloge in dolžnosti, ki jih ima kot žena, gospodinja in mati.

Kot žena ima lajšati skrbi in težave svojemu možu. Njemu je tovarišica in družica na potu življenja. Skupaj izmata živeti v ljubezni in edinosti, kot eno srce in ena duša. Da pa zamore biti srečna ob strani moža, si mora že v dekliških letih pridobiti potrebnih čednosti, pred vsem potrpežljivosti in krotkosti, znati mora kaj potrpeti, zlasti s slabostmi drugih. Biti mora ponižna in odkritosrečna, pa tudi pobožna. Kje naj žena v svojih bridkosti išče pomoči in tolažbe, ako ne pod križem z žalostno Materjo in v goreči molitvi. Dobra žena stori tudi moža dobrega, kajti žena ima pri možu največ vpliva in veljave.

Kot gospodinja potrebuješ pred vsem izobrazbo v vseh panogah gospodinjstva. Kako žalostno je pri hiši, kjer je zanikerna gospodinja. Namesto, da bi se izboljševalo gospodarstvo, gre vse rakovo pot, mož postane nezadovoljen in njena zanikernost je često kriva, da začne zahajati v gostilne in postane s časom pijanec. Gospodinja mora biti prijazna nasproti družini, usmiljena do ubožcev, prijazna do sosedov. Biti mora skrbna in delavna, varčna, redoljubna in modra. Kajne, koliko kreposti ji je treba, ako hoče biti vzorna gospodinja. Odkod naj vse to zna, ako se ni v mladostnih letih dobro poučila o gospodinjstvu ter si pridobila potrebnih čednosti?

Najvažnejša naloga in največja dolžnost pa je, ki jo ima kot mati. Mati je varhinja, učiteljica in vzgojiteljica svoje dece. O koliko skrbi, koliko truda, koliko dela ima z otroci, in kaka težka odgovornost jo čaka! Z njene roke bo tirjal Bog dušo njenega otroka. Da pa zamore otroke prav vzgojevati, mora tudi sama biti vzgledna. Če je oče glava v družini, potem je mati njeno srce, duša lepega domačega življenja, v katero se vse ozira. Kako žalostno je v družini, kjer ni matere, kakor telo brez duše, ali zemlja brez solnea. Mati je otrokom kakor luč in zvezda-vodnica v temni noči. S svojim lepim vzgledom naj jim sveti, in kakor zvezda-vodnica naj jih vodi po poti

krepostnega življenja proti jasnemu cilju večnega življenja.

Največje svetnike so nam dale dobre krščanske matere. To nalogo, vzgajati otroke v zgodnji mladosti, imajo stariši, pred vsem mati. Ako je mati sama vzgledna, bodo takšni tudi otroci. Saj že pregovor pravi: „Kakršna mati, takšni otroci. V rokah matere je bodočnost otrokova, več let skoro sama vodi otrokovo srce, katero ima skoro popolnoma v oblasti, da napravi sveti tempelj božji, ali pa prazno, nečimerno stvar. O tisočkrat blagor otroku, ki ima dobro, krščansko mater, in najsi tudi morda v poznejšem življenju, v viharju strasti zabrede v greh in hudobijo, a spomin na dobro, pobožno mater, mu ostane svet. Premnoge hudodelnike je ravno spomin na mater rešil pogube. So pa tudi hudodelci, ki so preklinjali spomin svoje matere, ker jim je bila mati kriva, da so padli v zločinstvo: „Mati, ti me nisi prav vzgojevala, pred slabo družbo me nisi varovala, ti si kriva, da sem postal zločinec!“

Draga dekleta! Prizadevajmo si sedaj za lepo čednostno življenje, pridno se izobražujmo ter pripravljajmo na bodoči poklic, da bomo zmagovale velike in težke naloge v poznejšem življenju. Ne tratimo dragocenega časa naše mladosti po gostilnah, na plesu ali slabi družini. Mladost hitro mi-

ne in ne ostane nam drugega kot grenki spomin izgubljene mladosti, in da se nam ne prigodi, kakor neki materi, ki je svarila svojo malopridno hčer pred gostilno in plesom, a hči jo pa trdovratno zavrne: „Saj tudi Vi v mladosti niste bili nič boljši!“ Da, Bog čestokrat po otrocih tepe pregrehe starišev.

Omenim naj še, da bi naj navajale matere otroke tudi na trezno življenje. Pri malici in ob drugih prilikah vidi otrok druge piti, pa tudi on steza ročice po kupici, in brezvestni stariši mu jo takoj da, in dostikrat sami silijo otroka, da mora piti. S tem ga naravnost navajajo na pijačo. Mati, ti ne dajaj in ne pusti dajati otrokom nikakoršnih alkoholnih pijač! Ti otroka pouči, da mu je vino škodljivo, da ne sme piti, in otrok, ki ve, da mu hoče mati le dobro, bo rad ubogal ter se varoval alkoholnih pijač. In tvoj otrok, v mladosti zdržen, tudi pozneje tak ostane. — Naj bi bile vse slovenske družine dobra zemlja, iz katere poganjajo same cvetlice in dobre mladike, ki so nam porok boljše bodočnosti slovenskega naroda. Zvonimira O.

Dobri nasveti. Mladina, sedaj v zimskem času, ko še nisi preobložena z delom, posebno skrbi za svojo izobrazbo in deluj v prid naših organizacij. To je pravi nasvet od svetovalke.

Društveni glasnik.

Kamnica. Na mesečnem sestanku Dekl. zveze dne 4. avgusta 1912 govori Črepinko M. o »lenohi«. »Pozdrav« deklamira Mešček M. Vodušek J. nam opiše lepe lastnosti dobre gospodinje. »Vesela pevka« deklamira J. Pahner, M. Harc pa »Dekliška budnica«. R. Šket govori o napredku v Dekl. zvezi nakar J. Strnad deklamira »Slovenski narod Marijina last«. — Pri zborovanju 1. sept. govori A. Ribič »Z Bogom in Marijo za slovensko domovino«. Nato deklamira M. Šoba »Ko sanjal sem v mladostnih dneh« in U. Maticič »Srce človeško sveta stvar«. »V slogi je moč« govori M. Černenšek »Evharistični odseki« R. Šket. »O prevzetni obleki in varčnosti« M. Mohorko. Sledita še dve deklamaciji »Zarja v jutru rojena« M. Lenc, »Krščansko dekle« A. Kajzer. — Pri sestanku dne 6. okt. govori J. Lopič o »slabi družbi« in R. Šket o

»abstinenci«. Deklamirata U. Maticič »Kmečka hiša« in Harc M. »Zakletli ribič«. — 24. nov. obe zvezi priredita v Marinškovih prostorih jako lepo Slomšekovo slavnost. G. Podbrežnik deklamira »Slomšek«. Belo oblečene učence predstavljajo deklamatorično sliko »Poklonitev Slomšek«. Nato sledita deklamaciji »Vesela pesem nedolžnega mladeniča« in »Slava Slomšek«. Slavnostni govor ima g. Franc Žebot iz Maribora, ki nam v krasnem govoru naslika Slomšekovo delovanje v verskem in narodnem oziru. Pevski zbor zapoje več Slomškovih pesmi in »Domovini«, ki mnogoštevilnemu občinstvu močno ugajajo. Zaključni se lepa slavnost z igro »Veseli god«, pri kateri vsi igralci prav dobro rešijo svoje vloge. V decembru izostane zborovanje Dekl. zveze radi sv. misijona. Jarenina. Naša Dekliška zveza je spala

že več časa. Vendar ob priliki občnega zbora dne 12. jan. je bila čitalnica polna vrlih mladenk. V podučljivem in šaljivem tonu priporoča g. voditelj mladencam hrepenenje po izobrazbi in pošteno veselje. Sledi volitev odbora: predsednica Antonija Ul, podpredsednica Terezija Donko, tajnica Marija Pavalec, knjižničarka Marija Kosedler, blagajničarka Julijana Weingerl. Prevdarijo se novi načrti glede prihodnjih sestankov in ob sklepu zapojejo navzoče več narodnih pesmi. Začetek je storjen, vzbudile smo se! Mladenke, sedaj pa na delo za blagor mile domovine naše!

V Veržuju pri Ljutomeru je imelo so-trudstvo »Marijanišča« dne 5. in 6. jan. vaje srečne smrti. Vodili so jih: vlč. gosp. prof. dr. Fran Kovačič, prof. g. dr. Hohnjec, g. Andrej Lovrec, vikar ljutomerski in gosp. sal. Al. Val. Kovačič. Omenjeni gospodje so imeli v farni vržejski cerkvi krasne govore, katerim je pristvovala obilna množica ljudstva. Slovesno sv. mašo je daroval prvi dan svetokrižki župnik, g. Josip Weixel, drugi dan pa vlč. duh. svetnik in vitez Franz Jožefovega reda, g. Mart. Jurkovič, dekan ljutomerski. — Popoldne, oba dneva, so dečki salez. oratorija priredili v »Marijanišču« lepo božičnico, katera je krasno vspela. Komu ne utriplje srce veselja, pri pogledu na mladino, ki se že v zgodnji mladosti navdušuje za dobro in sveto stvar. Izvrstno je povedal g. župnik Weixel v kratkem nagovoru »Namen mladine ni pohajati ob nedeljah po šumah in pivnicah, ampak, da se izobrazijo in si olika srce«. — V ponedeljek smo imeli izredno čast pozdraviti v naši sredi g. duh. svet. dekana ljutomerskega in visokorodnega okraj. glavarja g. Frana pl. Buvarda. Po končani božičnici so gojenci zavoda priredili izborni smešnici: »Čudovite orglje« in »Ogenj v brivnici«. Nato so odrastli mladeniči iz trga vrlo nastopili v enodejanki: »Ali v oratorij, ali v slabo tovaršijo?« Izborno, fantje! Lepa je slovenska zemlja, krasno je široko Mursko polje, kadar vzhaja rumena zarja, a lepši je vzoren mladenič, v katerem vlada pravi mladeniški ponos. — Slavnost je oba dneva izpadla, upamo, v splošno zadovoljnost občinstva, katerega tem potom zahvaljujemo za obilno udeležbo, kakor tudi za katerokoli drugo pomoč. Vrli vržejski mladini pa kličemo: na večkratno svidenje na odru v »Marijanišču«!

Ptuj. Težko izgubo je imela naša »Dekl. zveza«. Nemila smrt vzela nam je eno najboljših moči, delavno članico, mladenko Nežiko Markeš. Ob grobu, osobito pri poslovnih besedah naše predsednice Terezije Breznik, rosno je bilo oko slehernega. Naj bi bila nepozabni tovarišici zemljica lahka! Sestrica.

Sv. Anton v Slov. gor. Kako krasno se razvija naša mlad. zveza, nam je pokazal njeni občni zbor dne 29. dec. 1912. Navzočih je bilo nad 100 mladeničev, kateri so z zadovoljstvom poslušali poročila vodstva. Le še nekaj mesecev obstoji naša mladeniška zveza vzbujena in prenovljena, a je imela v teh mesecih že štiri zelo obiskane in živalne shode. Predavali so č. g. voditelj a tudi mladeniči so nastopili s

predmeti, kateri so več ali manj važni za nas kmečke fante. Predavalo se je n. pr. O dobrem in slabem vplivu časnikov, O raznih strašnih posledicah alkohola (č. g. Erhatič), O kmečki mladini, katera pride v mestu (Poljanec), O evharističnem shodu (č. g. bogoslovec Kozar), O nalezljivih boleznih (Iv. Kozar), O vel kem pomenu organizacij (Bezjak), O sadjarstvu (Boiko) kot deklamatorji so nastopili tovariši Pučko in dr. Razni mladeniči so tudi velikokrat stopili v razgovor o obdelanih predmetih. Pri vsakem zborovanju se je predelal del tvarine iz »Kmetovalca«. Ravno tako so se nam razložili in omenili pri vsakem shodu različni važni svetovni dogodki, tako da smo imeli svetovni tek vedno pred očmi. Mladeniška zveza se je polnoštevilno vdeležila Slomškovega shoda pri sv. Trojici in poslala svoje zastopnike tudi k Slomškovega shoda k sv. Jurju ob Ščavnici. Zastopana je bila zveza tudi na občnem zboru Slov. Straže in kršč. soc. zveze v Mariboru. Izvoljeni so bili: Lj. Poljanec preds., Iv. Borko tajnik, Iv. Kozar b'lag. Mlad. zveza bi se razvijala še mnogo bolje, ako bi ji ne nasprotovali razni sovražniki vere in slov. naroda. »Pa ne bojimo se nikogar pri našem poštenem delovanju za procvit omike in zavesti pri sv. Antonu«, s temi občutki smo zapustili občni zbor.

Sv. Barbara v Haložah. Nič se ne čudite, gospod urednik, da dobite enkrat tudi dopis od zaspanih Haložanov. Pa, ker smo bolj redki, bomo pa zato danes nekoliko daljši! Nismo zaspani Haložani ne, ampak čuječi, ter vedno na straži proti našim zagriznim sovražnikom liberalcem in posebno nemškutarjem — štajercijancem. Dne 12. januarja smo imeli obč. zbor našega Slov. kat. izobraževalnega društva, kateri je izvrstno uspel. In kaj pa mislite, kaj smo si seštudirali? No, ustanovili smo Mladeniško zvezo, h kateri je pristopilo takoj 88 fantov! Govornika sta bila veleč. gosp. dr. Hohnjec in g. drž. poslanec Brenčič. G. dr. Hohnjec je v prekrasnem govoru nam pokazal, kaj in kakšen mora biti mladenič, ako hoče pred svetom kaj veljati. Navajal je prekrasne besede nesmrtnega Slomška in na podlagi njih kazal mladini pot, kako priti do izobrazbe, do veljave, ter s tem koristiti veri, mili Slovenski domovini in samemu sebi. Dokazal je, da liberalci, rudečkar in nemčur ne stremijo za drugim, kakor kako bi ukradli slovenskemu ljudstvu, osobiti mladini iz srca vero, ter potučili mili narod Slovenski. Njegove besede so si zborovalci, zlasti mladeniči utisnili globoko v srce. Iskrena zahvala g. dr., da se je v kljub slabemu vremenu potrudil k nam. Prepričan naj bo, da njegovi nauki bodo nam mladeničem mnogo koristili. Drugi govornik g. Brenčič je pa krasno orisal pomen izobraževalnih in gospodarskih društev. ter podal v krepkih besedah prelepe besede nauke mladeničem in gospodrsjem, za katere mu bomo vedno hvaležni. Dokazal je na več načinov, kakšen pomen imajo naša in kakšen nasprotna društva. Za vzgled mladeničem je navedel Orle, kako so jih občudovali Dunajčanje o priliki Evharističnega kon-

gres! Gromovito je zaklical: »Kje so ostali Sokoli, kateri tako radi povdarjajo svojo versko stran?« Viharno navdušenje in naša najsrčnejša zahvala bodi obema gg. govornikoma v plačilo za njihov trud! Nato se je izvolil iz med mladeničev sledeči odbor: Anton Jurgec, predsednik; And Kolednik, podpredsednik; Ant. Milošič, blagajnik; Franc Zagožen, tajnik; Žuran Ivan in Cmeršič Franc, knjižničarja; g. Iv. Baznik, Zavec Franc, Jurgec Iv. st. Jurgec Iv. ml. Belšak Anton, odborniki. Dragi mladeniči, dovolite še meni eno besedo do Vas; ne samo do barbarskih; ampak vsem širom Slovenske domovine. Mladeniči! Toliko sovražnikov kot jih imamo mi, jih nima nihče. Vojska je huda! Zato fantje bodimo vedno trezni, značajni, ljubimo svoj mili slovenski jezik, skrbimo za razširjanje dobrih, katoliških časnikov, saj jih imamo hvala Bogu precej. Koliko koristi dober slov. kat. časopis se mi niti ne zavedamo. Vejo pa to dobro naši nasprotniki; a oni vedo tudi to, da jim katoliški časnik dobro pije kri, ter dela velike križe črez njihove račune in tako rešuje naše ljudstvo pogube. Varnost pa se še enega sovražnika in to je: alkohol! Alkohol nam ne izpodkoplje samo zdravja, ampak nas umori telesno in duševno. Umori nas gmotno in moralno. Jemlje nam ugled pred svetom in kar je najhuše zavaja nas v greh! Le vprašaj se: Kedar sem storil to in ono neumnost? Odgovor kratek, a britek: V pijanosti! Mladeniči! Še enkrat Vam kličemo Na boj! Na boj! proti sovražnikom naše domovine! Sprejmite k sklepu od naše najmlajše »Mlad. zveze« iskrene pozdrave!

Tajnik Mladeniške zveze.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Kratko poročilo šentjurske Dekliške zveze v letu 1912. I. Šhod 7. jan. 1. Razpravljanje č. g. v. o vprašanju: »Zakaj ljudje izgubivajo vero?« 2. T. Nemeč deklamuje: »Slovenska govoricca«. 3. M Horvat predlaga ustanovitev abstinencnega odseka. 4. Pomen abstinencov.

II. 4 febr. Občni zbor z običajnim vspeodom. Predsednica Nemeč se zahvali za nadaljno zaupanje in dostavi: »Posvetiti hočemo vse svoje mlade moči skupnemu delu za Boga, dom in pravo izobrazbo!

III. Šhod 24. marca. 1. Govor č. gosp. v. kako je katoliška cerkev vzdrževala in podpirala šolstvo in omiko že v srednjem veku. 2. M. Horvat izročja pozdrave gornjeradgongskih deklet in govori o uljudnosti in narodnem petju.

IV. Šhod 12. vel. trav. O tem shodu se je poročalo že v 11. številki »N. D.« lanskega leta.

V. šhod 6. vinotoka, ob Slomšekovi slavnosti. 1. Mladinski organizator vlč. gospod dr. Hohnjec v cerkvenem govoru priporoča Marijin sv. rožni venec, kot najboljšo sredstvo v vseh dušnih in telesnih potrebah. 2. Č. g. kap. Ratej otvorijo shod v uti, pozdravijo navzoče. Razložijo Slomšekovo delovanje kot duhovnik, učitelj in vzgojitelj mladine. 2. dr. Hohnjec razpravlja Slomšekovo delovanje na narodnem polju, ter ga postavi za vzgled, osobito mladini. Razloži pomen »Slov. Straže«. 3. Govori in de-

klamacije. 4. Slav. gov. č. g. Štuhec: Mladina bodi neustrašena, ko se gre za čast božjo in za blagor domovine! 5. Govornik iz Gornje Radgone: Mladina, če hoče prav slaviti Slomšekov spomin, posnemaj v prvi vrsti njegove čednosti! Slomšekov verski duh naj prepoji naše Izobraževalno društvo, oziroma Dekliško zvezo!

VI. 8. grudna. 1. M. Horvat o verskonarodnih nasprotnikih, ki so: alkohol, ples in ošabnost. 2. Č. g. vod. so dokazovali pravico krščanskega nauka v šolah. V srednjem veku so morali duhovniki poleg svojih verskih dolžnosti učiti ljudstvo pisati, brati, računati in druge predmete. Imajo toraj zgodovinsko pravico do šol. 3. T. Štefanec: Če hoče biti mladenka vzorna Slovenka, imeti mora dve čednosti namreč, ljubezen do bližnjega in potrpežljivost.

VII. 29. grudna. 1. Č. g. v. otvorijo zborovanje in opominjajo mladenke na samostojno Zvezino delovanje. 2. M. Kvas. Družbenice naj si prizadevajo biti vredne hčerke Marijine in naj s ponosom nosijo družb. svetinjo. Za vzgled je postavila junaško in čednostno Ivano Orleansko. 3. M. Janžek in Loj. Topolnik v dvogovoru. Prva za, in druga proti Dekliški zvezi. A jo je pridobila. 3. Tr. Stefanec. Mladenke! Izprašujemo vest večkrat, posebno v tem pustnem času, ko vse divja za pogubnim plesom, da bomo ostale na pravi poti poštenosti in zavednosti. 5. Sledi še voščilo za novo leto, včg. d. voditelju. Pozdrave tudi novodošlemu čast. g. kaplanu Cilenšek. Tudi cvetlični odsek je po možnosti storil svojo dolžnost.

V letu 1913 I. shod 12. prosinca. (Udeleženk 75.) Vlč. g. vod. Miroslav Ratej z veseljem otvorijo shod, pozdravijo mladenke želeč sreče v novem letu. 2. Kristina Šek govori o trojni ljubezni, ki naj diči vsako slovensko mladenko: a) ljubezen do Marije, b) medsebojna ljubezen, c) ljubezen do domovine. Skrbimo si za potrebno izobrazbo, da bomo koristile na narodnem polju. Pozivala je mladenke k delu v začetku novega leta. 3. A. Horvat deklamuje: »Slovenkam«. 4. Prebere se zapisnik Dekliške zveze. Na to se voli novi odbor. Predsednica M. Horvat, namestnica M. Kvas, tajnik F. Janžek, blagajničarka J. Sinko, knjižničarka Ant. Prelog, odbornici Tr. Štefanec in Kr. Šek. 4. Č. g. vod. opozarjajo, da se mora naše Zvezino delovanje ravnati strogo po načelih »Krščansko socialne zveze«. 5. Predsednica se zahvali in priporoča novi odbor v molitev, da bo v Božjo pomočjo mogel izpolnjevati to svojo nalogo. Vse za eno, ena za vse po začrtani poti izobrazbe in zavednosti!

Tajnica.

Ribnica na Pohorju. Cenjeni gospod urednik! Presneto dolgo se že nismo videli. Pač ste že morda mislili, da smo jo vsi ribniški fantje kam na turško popihali. Ali temu vendar ni tako. Malo res dremljemo, a vendar smete upati, da se bomo s časom že vzbudili. Kedaj pride tisti čas, to me, lepo Vas prosim, ne smete vprašali kajti, težko je kaj takega kar naprej povedati. Zdaj h koncu bi Vas pa prav lepo prosil, da bi mi poslali kako prav glasno

trobento, jelševa piščalka je preslaba, da bi zatrobental naši mladini na uho:

Na delo sedaj, ker resnobni so dnovi
A delo in trud nam nebo blagoslovi!

Št. Jur ob juž. žel. Polletno poročilo o delovanju Dekliške zveze. Dne 14. julija občni zbor. Predsednica Jozefa Gajšek odloži predsedstvo, izvoli se nov odbor, kakor je bil naznanjen v »N. D.« Dne 11. avgusta: Cater Ana opiše pomen romanja z ozirom na izobrazbo ljudstva. Fidler Lucija deklamira Gregorčičevo »Svetišče«, duh. voditelj še razložijo, na kaj je vse treba pri romanju paziti. Na Slomškovski slavnosti dne 1. septembra je predsednica M. Klinc govorila »Slomšek ljubitelj in ljubljencev Slovencev«, blagajničarka Kozar pa o predmetu »Vera in naračnost v pojmovanju Slomškovem«. Dne 15. kimovca je bila Evharistična slavnost Dekl. zveze. Cater Ana govori o pobožnosti do s. R. t. v cesarski rodbini Habsburški. Fidler Lucija deklamira »Angeli pred Najsvetejšim«. Marija Klinc se spominja v govoru velikega Dunajčana sv. Klementa Marija Hofbauer, Regoršek Kristina našteje nagibe za vsakdanje sveto obhajilo, s pesmijo se zaključita ta lepi shod. Dne 13. vinotoka. Nova predsednica obrazloži svoje cilje. Duhovni voditelj opišejo svojo božjo pot v Rim. Antonija Florjanič razpravlja »Dobre knjige naša tovaršija«. Dne 13. novembra. Sajko Julijana vnema dekleta k petju, Fendre Terezija govori, kako vpliva glasba na človeško srce. Fidler Lucija pojasni, kako pride glas do naših ušes, Florjanič Ant. ima poučen govor o svečavi in Ana Cater dokazuje, da je v znamenju vere in v znamenju križa človeštvo doseglo najveličastnejša dela. Dne 8. decembra. Samec Marija razpravlja: Graja in hvala sedajnosti v primeri s pretek-

lostjo. Urlep Jozefa vabi da storimo pogled v preteklo leto. Sajko Julijana blagruje in proslavlja Marijo radi njenih milostij. Cater Ana razloži razmere med delavci v Ameriki

Tajnica.

Braslovče. Braslovško okrožje deklet ima v nedeljo dne 9. februarja ob 3. uri popoldne svoj redni občni zbor v društvenih prostorih na Gomilskem s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav predsednice. 2. Poročilo tajnice. 3. Poročilo blagajničarke. 4. Volitev odbora. 5. Govor preč. župnika Grobelšeka. 6. Nastopi mladenk iz posameznih zvez. Vse dekliške zveze, ki so pod pokroviteljstvom tega okrožja naj skrbijo za obilno udeležbo. Odbor.

Zreče. Naša Dekliška zveza je imela na novega leta dan občni zbor. Po tajniškem poročilu je imela za časa svojega obstanka (od 15. okt. 1911) 10 mesečnih sestankov s 23 predavanji, 30 deklamacijami in 9 predstavami, od katerih je bilo 5 manjših prizorov in 4 javne igre. Javno je nastopilo v celem letu 34 deklet. V odbor so bile izvoljene: predsednica Lamut Barbika, podpredsednica Golčer Julka, tajnica Kotnik Micika, namestnica Kračun Anica, blagajničarka Klančnik Francka, namestnica Volčič Amalija, knjižničarka Leskovar Jozefa, namestnica Kračun Gizela. Predsednica nas je vzpodbujala nato k vstrajnosti in k delavnosti s primernim predavanjem: »Kakšna mora biti in kako naj deluje članica v zvezi«. Zlasti pa nas je navdušila Micika Karba s svojim govorom »o potrebi in velikem pomenu zveze posebno za nas mladenke«, kjer nas je vzpodbujala k čednostnemu in poštenemu življenju, k medsebojni ljubezni in k edinosti v mišljenju in delovanju. Željo, da bi njene zelo pomembne besede obrodile v nas stoteren sad, podpravlja vse tovarišice Anica.

Drobtinice.

Preklinjanje dokazilo surovosti. Neki ruski popotnik je potoval nedavno po Avstriji in popisal svoje vtiske v ruskem listu »Novoje Vremja«. Prizna sam, da je nasprotnik Avstrije in njene vlade. A med potom so se njegove misli predrugačile. Vsepovsod lepo obdelano polje, snažne hiše. Pripeljal se je na Dunaj, povsod lep red in snaga. Električni vozovi in kočije švigajo sem in tje, pa vendar zelo redko

koga povozijo. Poslušal je kočijaže in postrežke, ni slišal grdih kletev in surovih pogovorov kakor na Ruskem. — Ako bi tujec prišel med nas, v naše kraje, med deince ali bi mogel izreči tako spričevalo kakor Rus o Dunajčanih. Kletev in surovo govorjenje je znamenje neotesanosti, spodobno govorjenje, pridno delo je znamenje omikanega človeka, ki ga mora tudi tujec spoštovati.

Prيرهene slavnosti in prireditve:

Kraj	dan	ime društva	prireditev
Sv. Barbara v Halozah	12. prosinca	Sl. kat. izobr. društvo	občni zbor
Št. Jur ob Ščavnici	12. »	Dekliška zveza	društven shod
Jarenina	12. »	» »	občni zbor
Ljutomer	1. »	» »	mesečni sestanek
Frankolovo	19. »	Mladeniška zveza	podučni shod
Žetale	12. »	Marijina družba	igra: Marijin otrok
Jurklošter	19. »	Mladeniška zveza	občni zbor
Ptuj	19. »	Dekliška zveza	mesečni shod
Prihova	1. »	Marijina dr. deklet	podučni shod. Pri gospodi
»	6. »	» »	jaslice, petje, uganke
»	12. »	Marijina dr. fantov	podučni shod
Jarenina	6. »	Mladeniška zveza	občni zbor
Vurberg	12. »	Dekliška zveza	» »
Št. Pavel pri Preboldu	5. »	» »	podučni shod
Sv. Križ na Mursk. p.	12. »	» »	Lurška pastirica
» »	19. »	Bralno društvo	občni zbor
» »	26. »	» »	Turški križ

• Napovedane prireditve:

Kraj	dan	ime društva	prireditev	opomba
Gornja Radgona	26. januarja	Dekliška zveza	Očetov god	
Gomilsko	9. februarja	Braslov. okr. dek.	občni zbor	
Frankolovo	16. »	Mladeniška zveza	mesečno zborov.	
»	9. »	Dekliška zveza	podučni shod	
Ptuj	19. marca	» »	mesečni shod	
Sv. Križ na M. p.	2. februarja	» »	Lurška pastirica	

„Kaj je „Slovenska Straža“ in kaj je naša dolžnost?“

„Slovenska Straža“ je društvo, ki ima namen, braniti naše slovenske meje, da nam ne vzame slovenske meje tujec, da nas ne potujči in da ostane slovenska zemlja naša in na njej lepa naša slovenska govorica ter vera naših očetov. Zato naj bi vsak in vsaka izmed nas podpirala „Slovensko Stražo“ pri njenem delu. Podpirate „Slov. Stražo“ s tem, da ji pristopite kot člani ali članice z 1 K, ali pa vsaj 50 v. na leto, da kupujete blago njej v korist in da se je spominjate z darovi.

Kjer še ni podružnice „Slovenske Straže“, zbere naj se vas skupaj vsaj 25, pišite na pisarno „Slovenske Straže“ v Ljubljano, ki bo vse potrebno za ustanovitev uredila in vam pošlje tudi govornika. Povsod na pomoč zatiranim slovenskim bratom in sestram. Povsod, naj se dobi kdo, ki prične s tem delom!

Pri kupčijskih sk.ejih, pri spornih poravnava.h, ob zmagah pri občinskih volitvah, pri krstih, porokah, godovih in sploh pri vseh veselih in žalostnih dogodkih se z darovi spominjajte „Slovenske Straže“!

Slovinci! Naročite si „Naš Dom“.

Naš Dom!

Novo leto je za nami in treba bo obnoviti naročnino na »Naš Dom« za leto 1913. Priložili smo vsem naročnikom položnice že ob koncu starega leta, da ž njimi plačajo naročnino.

Denar se naj pošlje po položnici. Položnica se naj natančno izpolni. Ime in stan morata biti razločno pisana, ravno tako tudi pošta.

Stari naročniki naj zapišejo na položnico nad besedo »Položnica« besede: **Star naročnik**; novi naročniki pa naj na istem mestu zapišejo besede: **Nov naročnik**. Ravno tako se naj zapiše na nakaznico: **Nov**, ali: **Star**, ako kdo pošlje denar po nakaznici. Zakaj pa to? bode marsikateri vprašal. Zato, da novi naročniki list pravočasno dobijo. Ako stoji na položnici beseda: **Star**, se položnica lepo odloži in se naročnina vpiše šele pozneje, ko je manje dela. Ako pa najdemo na vrhu položnice besedo: **Nov**, vzamemo položnico takoj v roke in novega naročnika napišemo na naslovno polo, da list takoj dobi. Ako pri novem naročniku manjka beseda: **Nov**, potem se išče njegovo ime med starimi naročniki, in še-le takrat, ko ga med starimi naročniki ni najti, se spozna, da je nov, in se mu začne pošiljati list večkrat mogoče še-le čez 14 dni. In koliko nepotrebnega dela nam to napravi, če moramo večkrat po četrť ure iskati kako ime med starimi naročniki, kjer ga ni, predno spoznamo, da imamo opraviti z novim naročnikom! Torej cenjeni naročniki, ne pozabite na besedi: **Nov ali star!** S tem nam prihranite veliko, veliko dela.

»Naš Dom« bo stal, kakor do zdaj, 2 kroni na leto.

Kdor si »Naš Dom« naroči, pa ne pošlje nič denarja, dobi s a m o d v e š t e v i l k i, potem se list brezpogojno ustavi.

Uredništvo si bo prizadevalo list v novem letu še spopolniti po vsebini, da bo res zanimiv in poučen. Opozarjamo, da se bode priobčevala zaprejš redno daljša povest. Začelo se bo tudi podajati o priložnosti iz popotne torbice razne zanimivosti. V katerikoli hiši so mladi ljudje, naj bi našel prostor tudi »Naš Dom«. Slovenska mladina, okleni se svojega glasila — »Našega Doma«.

Vsak stari naročnik naj se potruđi, da še dobi vsaj enega novega naročnika.

Uredništvo in upravništvo.